

MAGYAR NEMZETI AUTÓSPORT SZÖVETSÉG

**2024. ÉVI
FELÜGYELŐ BIZOTTSÁGI
BESZÁMOLÓ**

A Magyar Nemzeti Autósport Szövetség Felügyelő Bizottságának írásos jelentése a Szövetség 2024. évi tevékenységéről

A Felügyelő Bizottság ezen beszámolójában tájékoztatja a Szövetség Elnökségét és Főtitkárát, továbbá a Sporttanácsot, valamint a Szövetség közgyűlését az MNASZ 2024. évi működésével és gazdálkodásával kapcsolatos megállapításairól.

A beszámoló a Felügyelő Bizottság által 2025. májusában lefolytatott - az MNASZ Főtitkára által rendelkezésre bocsátott dokumentumok vizsgálatán, továbbá a Felügyelő Bizottság feladatahoz kapcsolódó információk begyűjtésén és összegzésén alapul.

A Felügyelő Bizottság beszámolójának összeállításában a Szövetség alapszabályában foglaltak szerint járt el, azzal a szándékkal, hogy átfogó képet kapjon az MNASZ működésével, gazdálkodásával összefüggő folyamatokról, illetve ezek hatékonyságáról, továbbá a Szövetségre vonatkozó törvényi elvárások betartásáról és betartatásáról.

Ezen beszámoló tartalma a Felügyelő Bizottságnak a Szövetség hatékony és jogszerű működésének támogatására irányuló szándékán alapul. A Közgyűlés által is elvárt felelőssége okán felhívja a figyelmet azon megállapításokra, melyek a Szövetség működési folyamatainak szükséges felülvizsgálatára, módosítására, illetve a törvényi kötelezettségek betartására vonatkoznak.

A Szövetség feladatainak szerteágazó volta és komplexitása szükségessé teszi, hogy a Felügyelő Bizottság megállapításait rendszerezze, azokat az MNASZ

- stratégiai, vezetési
- szervezeti, működési
- pénzügyi, gazdálkodási és
- sportszakmai

aspektusaiból is kiértékelje.

A Felügyelő Bizottság ezen jelentésében is arra törekedett, hogy ne csak vizsgálatának megállapításaival, de javaslataival is eleget tegyen a vele szemben megfogalmazott, a Szövetség működési és gazdálkodási hatékonyságának javítását célzó elvárásoknak. A jelentésben foglalt megállapítások esetenként átfedést mutatnak a fentebb hivatkozott részterületek között, a beszámoló kiértékelésekor ezt kérjük figyelembe venni. Továbbá a Felügyelő Bizottság jelzéssel él a tekintetben, hogy a legutóbbi jelentésében megfogalmazott észrevételeit és javaslatait illetően több tekintetben nem tapasztalható érdemi előrelépés, ezért ezen jelentését javasolja a 2023. évi beszámolójában foglalt megállapításokkal egy egységben kezelni. Ezen irányelv ellenére, egyes korábbi megállapítások jelen beszámolóban is hivatkozást nyernek.

Stratégiai, vezetési folyamatok

A Szövetség által irányított szakágak jövőképe szempontjából kulcsfontosságú egy olyan stratégia kidolgozása, amely összhangban van jelenkorunk aktuális kihívásaival, és releváns választ ad a környezetvédelemmel, az energiafelhasználással, továbbá a közlekedés-biztonsággal kapcsolatban megfogalmazott aggályokra is.

A felsorolt szempontok a motorizáció, illetve a mobilitás jövőjét illetően is kiemelt kérdésekként értelmezhetők, az autósport tekintetében pedig még hangsúlyosabbá válnak. Míg a rajongók és versenyzők számára az autósport ember és gép egyedülálló szimbiózisán alapuló, adrenalinral telített versenyeket, kiélezett küzdelmeket, addig ellenzői számára értelmetlen kockázatokkal, energiapazarlással, környezetszennyezéssel járó, fizikai teljesítményében is alulértékelt sportágat jelent. Az ellentétek feloldása célirányos kommunikációval, az autósport technológia fejlődésben betöltött szerepének tudatosításával lehetséges, melyben kiemelt figyelmet kell fordítani a sportágnak az energiahatékonyságra, a károsanyag-kibocsátás csökkentésére és a közlekedésbiztonságra gyakorolt pozitív hatására. Az autósport népszerűsítését társadalmi kontextusban kell kiszélesíteni, ami - elfogadottságának erősítése mellett - új támogatók bevonására is lehetőséget kínál.

A célok elérését segítheti a magyarországi autógyártásba az elmúlt évtizedekben érkező működő-, illetve az ennek révén bővíthető kapcsolati tőke. A járműipar meghatározó - a kormányzat által is stratégiai fontosságúnak tekintett, nagyjából a hazai GDP ¼-ét adó - ágazata a magyar gazdaságának, ám ennek hatása a hazai autósportban gyakorlatilag nem érzékelhető.

A politikai és gazdasági kapcsolatok kiépítése, a Szövetség partneri körének bővítése kulcsfontossággal kell, hogy bírjon az MNASZ vezetése számára. Annál inkább, mert a Szövetség aránytalanul kisebb költségvetésből gazdálkodik, mint amit a hazai autósport bázisa, népszerűsége és a versenyek színvonala indokolna.

A jelenlegi helyzet, a megkötött partneri/támogatói szerződések sajnos önmagukban nem jelentenek elegendő pénzügyi fedezetet a sportág fejlesztésére, illetve érdemi előrelépésre. Sem az MNASZ, sem a szakágak szintjén.

Éppen ezért az MNASZ számára prioritás kell legyen, hogy menedzselése üzleti alapon valósuljon meg, akkor is, ha nem profitorientált gazdasági szervezetként funkcionál. Ugyanez az elvárás fogalmazható meg az egyes szakágak irányába is. Ezek hiányában ugyanis nem biztosítható az egyes bajnokságok színvonalas megrendezése, a közreműködők értékarányos díjazása, de az utánpótlás nevelése sem.

A Felügyelő Bizottság az általános gazdasági helyzetre tekintettel aggályát fejezi ki a magyar költségvetés helyzetét illetően, ami várhatóan hatással lesz a HUMDA jövőbeni együttműködési, támogatási hajlandóságára is. Ennek okán javasolja, hogy az MNASZ az elkövetkező időszakra vonatkozó üzleti terveiben, stratégiájában csak feltételesen vagy korlátozottan számoljon a HUMDA anyagiakban is támogató együttműködésével, egyúttal tegyen lépéseket lehetséges új partnerek bevonására.

A helyzet konszolidálásában nehézséget jelent az autósport irányába érzékelhető – a 2024. évi Esztergom – Nyerges Rally-n bekövetkezett sajnálatos tragédia által tovább mélyült - bizalmi deficit, továbbá az annak utóhatásaként felszínre került viták visszhangja is.

Továbbra is rendkívül aggályos az MNASZ támogatói, partneri körének alacsony létszáma. Ami egyfajta kiszolgáltatottsághoz vezet, továbbá ahhoz, hogy a promóteri, illetve az egyes bajnokságokhoz, rendezvényekhez kapcsolódó vagyoni értékű jogok csak valós értéküknél alacsonyabb áron értékesíthetők.

Ez a helyzet csak a sportág pozíciójának erősítésével, a fentebb részletezett törekvések megvalósításával, az MNASZ támogatói/partneri körének bővítésével oldható fel, ami elsősorban a Szövetség Elnökségének feladatát képezi.

Az MNASZ, közvetve a versenyek szervezői, rendezői számára fokozódó kihívást jelent a versenyek rendezésével kapcsolatos jogszabályi elvárásoknak – a fentebb hivatkozott tragédiát követő – szigorítása. A helyzet kezelése tárgyalásokat igényel az érintett hatóságok és az MNASZ között, melyek eredményeként ajánlásokat lenne szükséges a jogalkotó irányába megfogalmazni. Ezek hiányában, továbbá a jogszabályok egyes pontjainak értelmezési nehézségei okán a verseny-, illetve az amatőr rendezvények, tesztek szervezői, esetenként pedig a hatóságok is bizonytalanok kötelezettségeiket illetően. A helyzetet súlyosbítja, hogy az elvárt kötelezettségek anyagiakban is jelentős többletterhet rónak a rendezőkre, ami újabb kérdést vet fel az autósport események rentábilis megrendezését illetően. A Szövetségnek érdemi lépéseket kellene tennie annak érdekében, hogy a versenyek biztosításához kapcsolódó egyes feladatok (például rendőrségi, katasztrófavédelmi, mentőszolgálati szolgáltatások) terheit állami segítséggel, erre irányuló megállapodással lehessen csökkenteni.

A Felügyelő Bizottság javasolja, hogy a Szövetség maga is aktív legyen a szurkolók, autósport rajongók megszólítása tekintetében, jellemzően hiányoznak az őket megszólító kezdeményezések, fórumok, ankétok, stb. Pozitív kezdeményezés volt a tavaly a rally szakágban meghirdetett „Év versenyzője” közönségzavazás, ugyanakkor rendkívül sajnálatos, hogy ennek eredménye gyakorlatilag elsikkadt. (!)

A versenyek rendezési költségeinek csökkentése továbbra is az MNASZ kiemelt feladata kell, hogy legyen, különösen az egyre szűkülő források okán. A rendezőket és versenyzőket egyaránt sújtó körülmények közepette a bajnokságok színvonalának lehetőségek szerinti fenntartása kell legyen az elsődleges cél.

A Felügyelő Bizottság továbbra is szorgalmazza, hogy a Szövetség kezdeményezzen egyeztetéseket az egyes szakágakban érdekelt rendezőkkel, elősegítendő a helyzet konszolidálását. Az egyeztetéseket az érdekek kölcsönös tiszteletben tartásával, az elvárások teljes transzparenciájával, továbbá a megfontolásra érdemes javaslatok írásos elfogadásával javasoljuk lebonyolítani. Az egyeztetésekre a szakágak vezetőin, bizottsági tagjain túl, szükségesnek tartjuk meghívni a Sporttanács, illetve az ATB illetékeseit is, elősegítendő, hogy a technikai, biztonsági, sportszakmai kérdések már előre tisztázhatók legyenek. A tapasztalat ugyanis az, hogy jó szándékú kezdeményezések akár utólag is meghiúsulhatnak az egyes szempontok eltérő értelmezése okán.

A folyamatok hatékonyságát elősegítendő, a Felügyelő Bizottság javasolja az Elnökségi tagok feladatainak személyre szabott felosztását, továbbá a célok megvalósításához szükséges akcióterv(ek) kidolgozását és határidők meghatározását.

Javasolja továbbá a stratégia kidolgozásával, az operatív/adminisztratív ügyek intézésével, illetve a sportszakmai feladatokkal kapcsolatos teendők vertikális és horizontális szétválasztását az MNASZ teljes apparátusára vonatkozóan, beleértve a külsős, akár megbízással közreműködő személyeket is. A strukturális működési modell nem csupán a munkavégzés hatékonysága, de a munkavállalók motivációjának fenntartása szempontjából is jelentőséggel bír.

A Felügyelő Bizottság e ponton is kiemeli azon ajánlását, mely szerint az Elnökség feladata elsősorban a Szövetség stratégiai irányvonalának meghatározására, a pozíciójából fakadó feladatok ellátására, a hazai és nemzetközi kapcsolatok építésére és ápolására kell, hogy irányuljon. Ezzel szemben az operatív teendőkért elsősorban a Főtitkár által vezetett apparátus, illetve a sportszakmai delegáltak tartozzanak a tőlük elvárható felelősséggel.

A sportág jövője a szakmai munka minőségén túl, a hatékony, központilag kidolgozandó marketing kommunikáción is múlik. A kommunikációs stratégiát az üzenetek és a platformok tekintetében - azok céljára és a célpiacára tekintettel - javasoljuk meghatározni.

A kommunikációs platformokat indokolt lenne kiszélesíteni, ugyanis a sportág jelenlegi üzenetei alapvetően a tematikus médiumokra fókuszálnak. Ez a célközönség oldaláról magától értetődő, egyúttal hatékony megoldás, ám amennyiben a sportág társadalmi szintű népszerűsítését irányozzuk elő, lépéseket kell tenni a nagyobb elérést biztosító mainstream, illetve kereskedelmi médiumok irányába is. Ezen koncepciót tudatos stratégiával, az alapoktól lenne szükséges felépíteni. Ezen túl szükségesnek látszik az MNASZ közösségi médiaaktivitásának fokozása, elsősorban a Facebook és a YouTube felületeinek alkalmazásával.

Összességében megállapítható, hogy a Szövetség - néhány meghatározó, ráadásul elkötelezett platformmal való együttműködés ellenére is - komoly lemaradásban van az autósport népszerűsítését szolgáló marketing aktivitásban. E téren a Szövetségnek szakértő munkatárs felvétele, vagy érdemi eredményt és középtávra kidolgozott stratégiát is felmutatni képes partner bevonása lenne javasolt. Az e tárgyban jelenleg érvényes szerződések nem tűnnek elégségesnek egy átfogó stratégia megvalósításához, amit a nézőszámok sajnálatos csökkenése is indokol.

A sportág népszerűsítését elősegítendő, szükség lenne az analitikus szemlélet kialakítására is. Legyen szó a rendezők, az önkormányzatok vagy partnerek irányába érvként is felhasználható számokról, például a vendégéjszakák mértékéről, a vendéglátóhelyek forgalmának bővüléséről, vagy nézettségi (beleértve a közösségi média megtekintési adatait is), bevételi adatokról, az MNASZ stratégia célkitűzéseit - a szakmai szempontokon túl - közgazdasági szemlélettel is szükséges lenne felülvizsgálni és formálni.

A Felügyelő Bizottság ismételten szükségesnek tartja jelezni, hogy az MNASZ Facebook oldalának azon gyakorlata, amely korlátozza a hozzászólásokat, kontra produktív hatással bír. Tisztában vagyunk azzal, hogy a támadó hangvételű, esetenként méltatlan stílusban beérkező kommentek hátrányosak lehetnek a Szövetség megítélésére, ugyanakkor a kritikai hangvételű bejegyzések ignorálása a konstruktív javaslatok befogadásának hiányára utal, egyúttal

nehezíti az MNASZ törekvéseinek elfogadását is. Javasoljuk, hogy a Szövetség moderátor bevonásával oldja fel a helyzetet, egyúttal erősítse kommunikációját nevezett platformon.

A kommunikációs törekvéseket elősegítendő, újfent javasoljuk az Elnökség felügyelete alá sorolt szóvivői pozíció létrehozását, az ezen feladattal megbízott személy kinevezését, elkerülendő az esetenként egymásnak ellentmondó vagy szakmailag megkérdőjelezhető nyilatkozatok közzétételét.

A sportág fejlesztését célzó kommunikációs üzenetek stratégiájának három fő irányát a következők szerint lenne érdemes megfontolni:

- az MNASZ működésének, nemzetközi kapcsolatrendszerének és sportágban betöltött szerepének bemutatása, a sportággal kapcsolatos hazai és nemzetközi hírek kommunikálása, szakági műsorok/podcastok indítása
- az MNASZ bajnokságainak, versenyeinek, versenyzőinek közvetlen promótálása, egyes bajnokságok - akár szponzorok bevonásán alapuló - önálló brandjének kialakítása
- a társadalmi célok elérését szolgáló üzenetek átadása, vezetéstechnikai képzések, közlekedésbiztonsági programok, környezetvédelmi törekvések és innovatív, energia-hatékony technológiák népszerűsítése, az autósport szerepének kiemelésével

A Szövetség - helyzetéből adódóan - állhatna élére olyan, társadalmi elismertséget, ráadásul bevételt is generáló kezdeményezéseknek, melyek az általa minősített/szervezett, a „hétköznapi” autósok vezetéstechnikai képzését célzó rendezvények sikeres teljesítését „MNASZ diplomával” ismerné el. Ez a koncepció összhangban állhat az Európai Unió és a Magyar kormány közlekedésbiztonsági törekvéseivel, ennek okán javasolt lenne megvizsgálni a célra lehívható uniós vagy állami támogatások lehetőségét is.

További bevételi lehetőségként javasolt lenne megfontolni az MNASZ bajnokságaihoz, rendezvényeihez kapcsolódó merchandise termékek forgalmazásának kérdését, amely költségvetési és marketing szempontokból is előnyös lehet a Szövetség számára.

A Felügyelő Bizottság javasolja az MNASZ honlapjának fejlesztését, kiemelt figyelemmel a naprakész és informatív elvárásokra. A Szövetség honlapja kellene legyen az első számú platform például a bajnoki pontversenyek állására vagy a versenyzők, szakosztályok érdeklődésére számot tartó, aktuális információk megosztására vonatkozóan. Annál inkább, mert esetenként az MNASZ pozitív kezdeményezései is csak közvetett módon vagy téves értelmezéssel jutnak el az érintettekhez, ez pedig hátráltatja a Szövetség iránti bizalom megerősödését.

Célirányos stratégia szükségeltetik a fiatalok megszólításához, akik nagyrészt a virtuális térben töltik idejük jelentős részét. A virtuális versenyekkel kapcsolatos törekvéseket a Felügyelő Bizottság is támogatja, ugyanakkor felhívja a figyelmet az e-sport szakág létrehozása körül felmerült kérdések jogilag is megnyugtató kezelésére, valamint a Magyar e-sport szövetséggel kötött szerződés nem egyértelmű, az e-sport szövetség vállalatának tartalmát pontosítandó felülvizsgálatára.

Az e-sport adott esetben átmenetet biztosíthat a fizikai és virtuális versenyzés között, ezért fontos, hogy a Szövetség - a jogi kérdések tisztázását követően - e téren is fokozza aktivitását.

A közelmúltban felmerültek kérdések a versenyzők balesetbiztosításának tárgykörében, e vonatkozásban a Felügyelő Bizottság javasolja egy átfogó tájékoztató anyag összeállítását, amely nem csupán a versenyzői licenchez, de az egyes versenyekhez kapcsolódó biztosítások tekintetében is érdemi információval szolgál a versenyzők számára.

Szervezeti, működési folyamatok

A felelősségi- és jogkörök előbbiekben részletezett meghatározása az MNASZ minden szintjén hatékonyabb munkavégzést tenne lehetővé, egyúttal biztosítja, hogy az érintettek elsősorban saját feladataikra koncentráljanak. A Felügyelő Bizottság változatlanul javasolja a Szövetség alkalmazottai munkaszerződésének és munkaköri leírásának célirányos felülvizsgálatát, illetve elvárásokkal, jogosultságokkal összefüggő kiegészítését.

A Felügyelő Bizottság javasolja egy, a Szövetség munkavállalóit és szerződéses vagy társadalmi megbízottjait is magában foglaló szervezeti séma elkészítését, amely az MNASZ-hierarchia vizuális ábrázolásán túl, az egyes személyek és testületek (pl. Sporttanács, ATB...) jogait és kötelezettségeit is tartalmazza.

A Felügyelő Bizottság javasolja, hogy ez az organigram, vagy annak kiterjesztése az FIA-hoz fűződő kötelezettségekhez, továbbá a szakágak bajnokságaihoz kapcsolódó feladatokat és határidőket is rögzítse, elkerülendő az egyes személyek és testületek közti félreértéseket, illetve a bajnoki szabályzatokkal és kiírásokkal kapcsolatos késedelmeket. Melyek hatása esetenként túlmutathat az MNASZ belső folyamatain, károsan befolyásolhatja a Szövetség megítélését, és elégedetlenséget válthat ki a versenyzők körében.

A Felügyelő Bizottság javasolja, hogy miután a fentiek szerint kidolgozott modell az évközi folyamatok tervezésében is segítséget jelenthet, a Szövetség és a különböző szakágak versenyrendezői között mielőbb szülessenek meg az egyes versenyekre delegált MNASZ tisztségviselőkre vonatkozó megállapodások. Ezzel a megoldással biztosítható a versenyek zökkenőmentes lebonyolítása, továbbá a tisztségviselők számára is méltányos, előre tervezhető delegálás gyakorlata.

A Felügyelő Bizottság fontosnak tartja kiemelni a sportágban társadalmi munkát végző személyek jelentőségét. Egyúttal szükségesnek véli megjegyezni, hogy az ellenszolgáltatás nélkül végzett munka esetében is követelmény kell legyen a vállalások és azok határidejének betartása, illetve betartatása.

Ellenkező esetben fennáll a kockázata, hogy elakadnak a folyamatok, ami negatívan hathat az MNASZ megítélésére is. Ugyanakkor ezt a kérdést a szükséges empátiával szabad csak kezelni, felhívva a figyelmet az adott személyek munkájának jelentőségére, illetve vállalásuk késedelmének tovagyűrűző következményeire.

Az egyesületektől és versenyzőktől gyakorta visszatérő panasz, hogy az MNASZ a hozzá e-mail-en érkező megkeresésekre nem, vagy csak nagyon későn reagál, e tekintetben átgondolni szükséges az információk kezelésének kérdését, és intézkedni szükséges a helyzet javításáról.

A Szövetségnek szolgáltatóként kell eljárnia, ezért, ha kell a létszám bővítésével kell megoldást találnia a tagjai és versenyzői irányába történő kommunikáció zökkenőmentességére. Ez az elvárás nem csupán az elektronikus, de más jellegű, pl.: telefonos, akár szakági szintű elérhetőség vonatkozásában is irányelv kell legyen.

A Felügyelő Bizottság vizsgálata keretében áttekintette az MNASZ működésével, gazdálkodásával kapcsolatos - a Szövetség honlapján is megtalálható - dokumentumokat, azokat rendben lévőnek találta.

A Felügyelő Bizottság továbbra is felhívja az MNASZ vezetésének figyelmét a Szövetség Alapszabályában foglaltak következetes betartására, ez ügyben az előző közgyűlés óta is maradtak hiányosságok - például a közgyűlés Alapszabállyal ellentétes halasztása. Mindez visszahathat a Szövetség vezetésének megítélésére, de akár legitimációjára is. Ennek okán a Felügyelő Bizottság kéri a Szövetség vezetését, hogy az Alapszabály, illetve az abban foglalt elvárások betartásához kapcsolódó intézkedések ütemtervét készítse el, és erről nyújtson tájékoztatást a Felügyelő Bizottságnak, figyelembe véve a Felügyelő Bizottság előző jelentésében foglalt megállapításait is.

A Felügyelő Bizottság tisztában van azzal, hogy alkalmanként előfordulhatnak olyan vismajor helyzetek, melyek indokolhatóan azonnali döntést igényelnek, ugyanakkor felhívja a Szövetség vezetésének figyelmét, hogy ezen esetekben, akár utólag is meg kell tenni azon - szakmailag és gazdaságilag is alátámasztható - intézkedéseket, melyek legitimálják ezen döntéseket.

Pénzügyi, gazdálkodási megállapítások

A Felügyelő Bizottság vizsgálata során áttekintette a Szövetség 2024. évi mérlegét és éves beszámolóját, továbbá az ahhoz kapcsolódó Kiegészítő mellékletet, valamint a Független könyvvizsgálói jelentést. Mindezek kiegészítéseként a Felügyelő Bizottság áttekintette a Szövetség 2024 évi 1-12. havi főkönyvi kivonatát, ezek ismeretében alakította ki állásfoglalását.

Fenti dokumentumok alapján a Felügyelő Bizottság a Szövetség gazdálkodását, pénz- és vagyonkezelését, vagyonvédelmét, továbbá a gazdálkodásra vonatkozó jogszabályok és előírások betartását, cél- és szabályszerűségét, valamint a bizonylati fegyelmet rendben találta, azt - az alább megfogalmazott észrevételekkel, kiegészítésekkel - tárja az illetékesek elé.

A Szövetség működési gyakorlata, a támogatók, partnerek bevonásának kihívásai, illetve az ezen együttműködésekben várható - külső körülmények okán gyakorta csak becsülhető vagy bizonytalan időpontra datálható - bevételek erősen nehezítik az éves költségvetés összeállítását. Mind az MNASZ, mind az általa koordinált szakágak esetében. Ennek okán a költségvetésekkel kapcsolatos tervezési folyamatok, csakúgy, mint a tervezett összegek beérkezése gyakorta felülírhatja az eredeti elképzeléseket, ami bizonytalansághoz vezethet a Szövetség minden szintjén.

Fenti probléma a Szövetség pénzügyi tartalékai okán likviditási problémákat nem generál, azonban a sportág fejlesztését célzó - a felelősségteljes gazdálkodást is alapelveként kezelő - lépéseket késlelteti és elnehezíti. Az állami forrásból jobbra célirányosan, egy-egy kiemelt eseményhez kapcsolódóan lehívható támogatások bár önmagukban jelentősek, de továbbra sem biztosítanak fedezetet az éves bajnokságok, versenysorozatok színvonalának fejlesztéséhez vagy a versenyzők támogatásához.

A támogatások alkalmanként, az adott eseményhez kapcsolódóan kerülnek elszámolásra. Jóllehet ezen elszámolások költségtelek szerint megtörténnek, azonban a ráfordítások megosztása és hatékonysága nehezen kontrollálható. A Felügyelő Bizottság elfogadja, hogy az autósport események szervezői és rendezői egy viszonylag szűk körhöz tartoznak, a Szövetségnek azonban ennek ellenére is fokozottan kell ügyelnie a költségtelek teljesítmény-arányosságára és belső transzparenciájára. A Felügyelő Bizottság kiemelt fontosságúnak tartja a támogatások, köztük az állami támogatások hiteles módon történő felhasználását, illetve az Elnökség, valamint az érintettek azzal kapcsolatos felelősségvállalását. Az MNASZ-hez érkező támogatások hatékony felhasználása érdekében a Felügyelő Bizottság javasolja egy belső protokoll kialakítását, amely a támogatói elvárásokra, illetve Szövetségi szempontokra épülő keretrendszer kialakításával biztosíthatja a célok elérését.

A sportszakmai célok teljesüléséhez a Szövetség számára kiemelten fontos a HUMDA-val való együttműködés, amit a korábban már vázolt társadalmi célú, kormányzati szinten is támogatható projektek megvalósításával lenne javasolt megerősíteni. Ugyanakkor - mint fentebb már utaltunk rá, a HUMDA támogatása körüli aggályok fokozott erőfeszítést igényelnek a Szövetség vezetésétől, hogy a sportág támogatása - akár a HUMDA anyagi hozzájárulása nélkül is - biztosított legyen.

A szerződött partnerekkel, támogatókkal kötött megállapodások vizsgálata csupán kisebb adminisztratív hiányosságokat/hibákat tárt fel, a Felügyelő Bizottság nagyobb odafigyelést vár el e tekintetben. Ugyanakkor a Felügyelő Bizottság felhívja a figyelmet a szóbeli megállapodások, illetve az azokhoz kapcsolódó szerződések következetes, keltezésüket illetően is megfelelő protokollok betartására. Az ebbéli hiányosságok arra utalhatnak, hogy egyes szóbeli megállapodások utólag vannak írásba foglalva. Ez a gyakorlat még a megállapodások helytálló kezelése mellett is alapot adhat az adminisztrációs folyamatok kifogásolására.

A Felügyelő Bizottság megállapítja, hogy egyes támogatói/együttműködési szerződések rendelkeznek az MNASZ-nek fizetett összegek felhasználásáról is. Ezért a Felügyelő Bizottság - a Szövetség jóhiszeműségének feltételezése mellett, az esetleges viták elkerülése érdekében is - szükségesnek tartja, hogy ezen összegek rendeltetés szerinti felhasználása a költségvetésben, a szakágak által is nyomon követhető legyen.

A Felügyelő Bizottság felhívja a Szövetség figyelmét a költségvetés tervezéséhez kapcsolódó lépések ütemezésének fontosságára. Javasolja, hogy az ezzel kapcsolatos egyeztetéseket - különösen a rövidtávra szóló megállapodások esetében - az Elnökség már a tárgyévet megelőző év második felében kezdje meg előkészíteni. Ezen elvárás összhangba hozható az Alapszabálynak az előírt bevétel és kiadások teljesítésének évenkénti, Felügyelő Bizottsági vizsgálatára vonatkozó irányelvvel, közvetve a tárgyévi költségvetés valós

tényeken alapuló tervezhetőségével és transzparenciájával. Az MNASZ és a szakágak szintjén egyaránt

Az MNASZ 2024. évi gazdálkodási eredménye az alaptevékenység tekintetében – a Rally Hungary ERC futamhoz kapcsolódó állami támogatás okán - jelentősen nőtt (305.302 e. Ft vs 841.927 e.- Ft), a vállalkozási tevékenység tekintetében kismértékben csökkent (85.775 e. Ft vs 75.298 e. Ft) az előző évhez viszonyítottn. A hivatkozott támogatás okán a 2024. évi ráfordítások az előző évhez viszonyítottn az alaptevékenységhez kapcsolódóan jelentősen nőttek 349.532 e. Ft vs 861.681 e. Ft), míg a vállalkozói tevékenység tekintetében (36.508 e. Ft vs 25.551 e. Ft) csökkentek. Habár a személyi jellegű kiadások tekintetében 2024-ben jelentős növekedés volt tapasztalható 2023-hoz viszonyítottn (84.116 e. Ft vs 112.464 e. Ft), a Szövetség 2024. évi gazdálkodási eredménye a 2023. évi 557e.- Ft-ról 25.513e. Ft-ra emelkedett, ami alátámasztja a Szövetség által megbízott könyvelő cég azon – közvetve a könyvvizsgálói jelentéssel alátámasztott - megállapítását, mely szerint a Szövetség bevételeit a tevékenysége szerinti cél érdekében használta fel, gazdálkodása, vagyoni helyzete stabil, működési feltételei biztosítottak.

Az e téren tapasztalt megengedőbb gyakorlat okán Felügyelő Bizottság felhívja a figyelmet, hogy a Szövetség határozottabban lépjen fel a tagdíjhátralékok időbeni behajtásában, kellő szigorat alkalmazzon a késedelmes befizetésekkel szemben, és tartsa magát az Alapszabály vonatkozó fejezetében leírtakhoz.

Jóllehet jobbra a rendezők kompetenciáját képezi a versenyeken közreműködő sportbírók, tisztségviselők díjazása/költségtérítése, azonban számos jel mutat arra, hogy ezek elszámolása esetenként nem, illetve csak jelentős késedelemmel realizálódik. A sportág jövője, a nevezett közreműködők megbecsülése és aktivitásuk fenntartása is megköveteli, hogy a Szövetség ezen problémákat prioritásként kezelje, az ebbéli mulasztásban érintett rendezőket/szervezőket a rendelkezésére álló lehetőségek szigorával szankcionálja. Legalább ennyire fontosnak tartja a Felügyelő Bizottság, hogy a rendezők irányába adott szövetségi támogatások a Szövetségen belül transzparenssek legyenek, illetve tételes kimutatással rendelkezzenek, és az elvárható időben kerüljenek folyósításra.

A Felügyelő Bizottság újfent felhívja a figyelmet a költségvetési alapelvnek a szakágak gazdálkodását érintő tájékoztatási kötelek betartásának szükségességére, kiemelt tekintettel a szakágakat az üzleti bevételeikből megillető összeg rendelkezési jogához fűződő átláthatósági elvárásokra.

A digitális technológiának az egyes platformokra, közvetve a médiafogyasztókra - elsősorban a közösségi platformokon - gyakorolt hatása okán a Felügyelő Bizottság ajánlással él a Szövetség irányába, hogy az a „Média jogok hasznosításáról” szóló, 2002. januárjában elfogadott szabályzatát vizsgálja felül. Részben a Szövetség bevételeinek lehetséges növelése, részben a sportág népszerűsítése szándékával. Ugyanakkor a Felügyelő Bizottság felhívja a figyelmet a kérdés érzékeny voltára, kiemelt tekintettel arra, hogy a szabályozás szigorítása a célokkal ellentétes, a sportágra hátrányos hatást is kiválthat. Ennek okán - és a „Vagyonértékű jogok hasznosításával” kapcsolatos MNASZ szabályozást is - a szükséges körülménnyel, elsősorban a hirdetőik számára felajánlható/eladható felületek bővítési lehetőségével javasolt megközelíteni.

A sportággal kapcsolatos kockázatok, az esetleges kártérítések költségeinek emelkedése okán, illetve a felelősségteljes gazdálkodás elvárásait szem előtt tartva, a Felügyelő Bizottság javasolja, hogy a Szövetség érdek- vagy felelősségi körébe tartozó rendezvényekkel kapcsolatos felelősségbiztosítási szerződését - jogi és biztosítási szakértők - bevonásával vizsgálja felül, kiemelt figyelemmel a kártérítési felelősséggel és annak összegével kapcsolatos kérdésekre.

Sportszakmai megállapítások

A nehéz gazdasági körülmények közepette elengedhetetlen az autóversenyek rendezésének újragondolása, kiemelt tekintettel a versenyzői költségek csökkentésére, illetve a nézőbarát és nézőcsalogató megoldásokra. A Felügyelő Bizottság javasolja, hogy e tárgykörben szakági munkacsoportok kerüljenek kialakításra.

A csapatok, versenyzők és közreműködők szempontjából is elvárás lenne, hogy a rendezők a versenyek ütemtervének, időbeosztásának kidolgozása során is figyelembe vegyék azon érdekeket, melyek az érintettek utazásához, szabadság igényéhez, pihenéséhez, szálláshely foglalásához kapcsolódnak, törekedve arra, hogy a versenyek ne rójanak indokolatlan többlet terhet a résztvevőkre.

A Felügyelő Bizottság szükségesnek tartja az MNASZ által versenyzőknek odaítélt támogatások keretrendszerének, kritériumainak kidolgozását, ennek hiányában kérdések vetődhetnek fel a döntések objektív megalapozottságát illetően.

A sportág anyagi költségvonzatai közvetlen és jelentős hatással vannak az igazolt versenyzők létszámára, továbbá a versenyek, bajnokságok lebonyolítására. Nem vitatható, hogy a gazdasági környezet kedvezőtlen hatásai, szövetséggént az MNASZ működését érintik leginkább. Ennek, továbbá a sportág népszerűsége és a versenyzők kivételes elkötelezettsége okán felelősségteljes, szakmai koncepciók alapján tervezett, ugyanakkor üzleti alapra helyezett működési modell kialakítására van szükség. Olyan modellre, melyben a Szövetség nem hatalmi szóval, hanem a sportág iránti elkötelezettségtől, a versenyzőket megillető tisztelettől vezérelve folytatja tevékenységét. Olyan modellre, amely igazodik a kor - korábban már részletezett - elvárásaihoz, egyúttal lehetőséget teremt a sportág fejlesztéséhez, a versenyzői létszám növeléséhez és az utánpótlás neveléséhez szükséges anyagi háttér megteremtéséhez. Ezen elvárások megvalósításához a Felügyelő Bizottság javasolja a szakágak által külön-külön összeállítandó akciótervek kidolgozását, melyben az egyes feladatokhoz javasolt elképzeléseket a szakági bizottságok sportszakmai és gazdasági oldalról is felvázolják.

A Felügyelő Bizottság e pontban is felhívja a figyelmet a bajnokságok és utánpótlás bajnokságok résztvevőinek létszámcsökkenésére, továbbá - ezzel ellentétben - az amatőr rendezvények magas nevezői létszámára. A Felügyelő Bizottság javasolja, hogy e kérdésben a Szövetség - a szakágak képviselőinek bevonásával - készítsen akciótervet, amely a versenysport nevezői létszámának növelésére, valamint az utánpótlás helyzetének konszolidálására irányul. Az akcióterv kialakításában kulcsfontosságú feltárni azon szempontokat, melyek a hivatalos MNASZ bajnokságok és amatőr rendezvények nevezői

létszáma közti különbségeket indokolhatják. Azzal a szándékkal, hogy a Szövetség a sportág minden szintjén eleget tudjon tenni a vele szemben megfogalmazható elvárásoknak.

A sportág irányítását nehezítik a hazai autósport körüli jelenleg tapasztalt viszonyok, a szakmai és személyes ellentétek, esetenként nyílt rivalizálások. Az ezekkel kapcsolatos kihívások szemléletváltást sürgetnek, és nem csak a Szövetség szintjén. Az elvárások kiindulási pontja a sérelmek feloldása, az ellenérdekelt felek véleményeinek konszenzusra törekvő megvitatása. Javasolt, hogy e téren, pozíciójából fakadóan a Szövetség tegye meg a kezdő lépést, ami gesztus-, illetve jelzésértékkel is bírhat mindazok számára akik - személyes érdekeikkel szemben - a sportág egyetemleges érdekét tekintik elsődlegesnek.

A 2024. évi Esztergom - Nyerges Rally-n bekövetkezett sajnálatos tragédia - az áldozatok és családtagjaik nem múló fájdalma mellett - a sportágot is nehéz helyzetbe hozta. A baleset körülményeivel kapcsolatos vádaskodások sem a fájdalom enyhítésére, sem a sportág helyzetének konszolidálására nem alkalmasak. Ennek okán a Felügyelő Bizottság ezúton is tisztelettel kér mindenkit, hogy megnyilvánulásait a szakmailag, emberileg elvárható módon, és az elhunytak iránti tisztelet jegyében fogalmazza meg.

A rendezői szempontból leginkább kritikus rallyversenyek lebonyolítási gyakorlatára vonatkozóan a Felügyelő Bizottság javasolja azon irányelvek kidolgozását, amely a gyorsasági szakaszok összeállítása és időterve alapján biztosíthatja a szurkolók mozgásának célirányos befolyásolását, kiemelt figyelemmel a nézők biztonságára és a részükre nyújtott szolgáltatások színvonalára.

A versenybalesetek tanulságai és tapasztalatai be kell, hogy épüljenek az MNASZ jövőbeni stratégiájába, a biztonságnak abszolút prioritást kell adni minden, a Szövetség hatálya alá tartozó verseny szervezésében és lebonyolításában.

A biztonság fokozása érdekében javasoljuk, hogy az MNASZ tegyen lépéseket a felügyelete alá tartozó versenyek nézői számára - a rendezvények közreműködői által - ingyenesen kiosztható információs lapok/flyerek gyártására vonatkozóan. Ezek az autósporttal kapcsolatos biztonsági előírások betartásának fontosságára, az azzal kapcsolatos irányelvekre hívják fel a versenyek látogatóinak figyelmét. Javasolt, hogy ezek a tájékoztató anyagok minden olyan versenyen, gyorsasági szakaszon elérhetők legyenek, ahol a nézők helyzete és biztonsága ezt indokolja.

A környezetvédelmi törekvésekkel összhangban javasoljuk a rallyversenyek lebonyolítási gyakorlatának - FIA-direktívákkal összhangban lévő - felülvizsgálatát, a gyorsasági szakaszok kilométereinek és az etap-útvonalak arányának optimalizálása, utóbbiak lehetséges csökkentése szándékával.

Szintén a környezeti terhelés csökkentésének szándékával javasoljuk a rallyversenyek előtti tesztek lebonyolításának felülvizsgálatát. Az természetesen érthető, hogy ne a verseny részét képező gyorsasági szakaszokon legyen lebonyolítható a teszt, de amennyiben a régióban van másik, a célnak megfelelő szakasz, ez esetben, és amennyiben van rá mód, ne kelljen tesztelési célból más régióba/megyébe utazni.

A Felügyelő Bizottság javasolja, hogy amennyiben a versenyek lebonyolítása kapcsolódik valamely önkormányzat(ok)hoz, az MNASZ ajánlással vagy tevékeny közreműködésével is

ösztönözze a települése(ke)n megvalósítható versenyzői, szakági kitelepüléseket, az autósport népszerűsítése és a társadalmi kapcsolatok erősítésének szándékával.

A Felügyelő Bizottság - korábbi évek kedvezőtlen tapasztalatai okán - szorgalmazza, hogy az MNASZ kellő szigorral szankcionálja azon szervezőket/rendezőket, akik saját versenyekkel kapcsolatos kötelezettségeiknek/vállalásaiknak az érintett önkormányzatok/szervezetek/intézmények irányába nem tesznek eleget. Ez a magatartás ugyanis alapjaiban hat vissza a Szövetség megítélésére, és az érintetteknek a jövőbeni versenyek kapcsán várható hozzáállására is.

A Felügyelő Bizottság - versenyzői visszajelzéseken alapuló - jelzéssel él a gépátvételek, illetve gépkönyvezések gyakorlatára vonatkozóan. A szabályok esetenként sajátos vagy túlon túl merev értelmezése gyakran már a versenyek előtt is feszültségek és viták forrásává válik, ami a Szövetség megítélésére és a versenyzők elégedettségére is kihat.

A Felügyelő Bizottság szükségesnek tartja a hivatkozott gyakorlatokkal kapcsolatos konzekvenciák levonását, egyúttal javasolja a Szövetség számára, hogy az ATB irányába tegyen lépéseket a versenyzők jó közérzetét elősegítő, a tisztségviselőktől elvárható empátián alapuló, a biztonsági kérdésekben következetes, de a szabályok keretein belül rugalmas protokollok alkalmazására vonatkozóan. Ellenkező esetben tovább erősödik a versenyzők külföldi versenyekre történő „elvándorlása”, ami a hazai bajnokságok színvonala, de a bevételek csökkenése okán sem lehet célkitűzés.

A hazai versenyek népszerűsítése a Szövetség számára kulcsfontosságú kérdés, a futamok közvetítése jelentős érdeklődésre tarthat számot, ami - a reklámidő értékesítésével - járulékos bevételeket biztosíthat a rendezők és az MNASZ számára is. A Felügyelő Bizottság ezért javasolja a RallyRádió-val kötött megállapodás újragondolását, annak - kölcsönös üzleti előnyökön alapuló - felülvizsgálatát. A RallyRádió alkalmanként jelentős hallgatottságot generál, ráadásul technikai háttérük a versenyek egyes szakaszainak képi közvetítését is lehetővé teszi, ami az üzleti lehetőségek kereteit is kibővíti.

A sportág társadalmi elismertségét segítő, a Felügyelő Bizottság továbbra is javasolja a Fair Play-díj - akár szakáganként - évente odaítélhető gyakorlatának következetes alkalmazását, amely a kiemelkedő sportemberi magatartás elismerésével igazolná vissza a sportág versenyzőinek morális értékrendjét.

A Felügyelő Bizottság felhívja a figyelmet a gyakran méltatlanul háttérbe szoruló sportbírók megbecsülésének fontosságára is. Javasolja, hogy a Szövetség dolgozzon ki programokat, melyek akár csapatépítés formájában, az erkölcsi elismerés kifejezésének szándékával is elősegítheti az érintettek motivációjának fenntartását. A Szövetség partneri kapcsolataira, illetve a sportbírók létszámára tekintettel lenne javasolt ezen programok kedvezményes vagy önköltségi áron történő megvalósításának lehetőségét vizsgálni, adott esetben akár a Szövetség gesztus értékű hozzájárulásával és részvételével.

A Felügyelő Bizottság üdvözlí az egyes szakágakban már alkalmazott azon törekvéseket, melyek a versenyzők visszajelzésén alapulnak. A sportág jövője szempontjából elengedhetetlen az abban érdekelt szereplők közti párbeszéd, ezért ezen kezdeményezések ütemezett folytatását és kiterjesztését javasoljuk a Szövetség, illetve a szakágak vezetése számára.

A versenyautók nagy értékű vagyontárgyak. Rendeltetésszerű használatuk feltétele, hogy a nemzeti homologizációval rendelkező gépkocsikkal kapcsolatban a Szövetség következetesen igazodjék az általa korábban kiadott homologizációs lapok, illetve azok kiterjesztése szerinti irányelvekhez. A P-csoportba sorolt, esetenként egyedi tervezésű és átalakítású gépkocsik nem csupán technikai értelemben, de gyakran a mögöttük lévő szellemi know-how tekintetében is példa értékűek lehetnek. Ezért nagyon fontos, hogy az ATB (Autós Technikai Bizottság) a maga részéről is támogató, a lehetőségek keretein belül együttműködő módon kezelje ezen autók versenyeztetését. Annál inkább, mert az autósport mögött számos országban kiépül az a magas műszaki felkészültséget demonstráló háttérpar, ami a sportszemponatokon túl, gazdasági értelemben sem elhanyagolható kérdés. Különösen azok számára, akik a magyar autósport, illetve a hazai versenyzők szolgálatában folytatják tevékenységüket.

A Felügyelő Bizottság ezen beszámolóját a rá vonatkozó elvárásokat figyelembe véve, legjobb szándéka mentén állította össze, és tárja az érintettek elé.

Cseri József

Felügyelő Bizottsági Elnök